

**Folldal
nasjonalparkkommune**

PLANPROGRAM KOMMUNEDELPLAN FOR KULTUR, IDRETT OG FYSISK AKTIVITET.

MED VARSEL OM PLANOPPSTART FEBRUAR 2026.

INNHALDSFORTEGNELSE

1 Planprosess.....	1
Innledning.....	1
2 Kort forklart kommunedelplan for kultur, idrett og fysisk aktivitet.....	2
3 Organisering av planarbeidet.....	3
4 Medvirkning.....	4
5 Planlagt fremdrift for planarbeidet.....	5
6 Hensikt, bakgrunn og mål for arbeidet med planen	6
7 Rammene rundt planarbeidet.....	6
7.1 Fns bærekraftsmål	6
7.2 Nasjonale forventninger til kommunal planlegging	6
7.3 Nasjonale føringer	7
7.4 Regionale føringer	9
7.5 Kommunale føringer	11
8 Hvilke temaer skal vi jobbe med i planarbeidet?	12
Avgrensninger	14

1 PLANPROSESS

INNLEDNING

I forbindelse med rullering av Kommunedelplan for kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet (2016–2024) ønsker kommunen å inkludere arbeidet med ny kulturplan (jmf. Kulturlova 2025) samt å samle flere eksisterende delplaner i ett felles styringsdokument. Den nye planen skal omfatte Handlingsplan for spillemidler, Handlingsplan for statlig sikrede friluftsområder samt kommunens sti- og løypeplan. Målet er å forenkle og samordne dagens planverk for kultur, idrett og fysisk aktivitet. Planen baseres på en kartlegging av dagens situasjon og skal gi en tydelig retning for videre utvikling.

Sammenslåingen gir flere fordeler:

BEDRE OVERSIKT

Ett samlet dokument gjør det enklere å se sammenhenger mellom kultur, idrett og fysisk aktivitet, og gir et helhetlig grunnlag for prioriteringer og satsinger.

MER EFFEKTIV PLANLEGGING

Færre planer betyr mindre administrativt arbeid, enklere oppfølging og bedre samordning mellom ulike fagområder.

TYDELIGERE PRIORITERINGER

Når mål, tiltak og økonomiske rammer samles, blir det enklere for kommunen å se hva som er realistisk og hva som skal prioriteres innenfor tilgjengelige ressurser.

ENKLERE FOR INNBYGGERE OG LAG/FORENINGER

En samlet plan er lettere å forstå og bruke for de som søker støtte eller samarbeid med kommunen.

Planprosesser er dynamiske. Underveis kan det komme nye nasjonale eller regionale føringer, eller økonomiske forhold kan endre seg. Planen må derfor være fleksibel nok til å kunne justeres dersom nye utfordringer eller behov oppstår.

Målet er å gjøre planverket mer brukervennlig, mer effektivt og bedre tilpasset kommunens behov og ressursgrunnlag.

2 KORT FORKLART

KOMMUNEDELPLAN FOR KULTUR, IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Kommunedelplanen for kultur, idrett og friluftsliv er en temabasert delplan under kommuneplanen. Den har som formål å gi en mer detaljert og helhetlig strategi for hvordan kommunen skal utvikle og tilrettelegge for aktiviteter innen disse områdene.

Kommunedelplanen skal ha handlingsdeler som revideres oftere enn kommunedelplanen som helhet. I denne planen skal handlingsdelene inneholde tiltak, prioriteringer, hvem som skal gjennomføre tiltaket, hvordan det skal finansieres, og hva slags tidsramme det har.

I planen beskrives mål, strategier og tiltak for kulturtilbud, kulturarenaer, idrettsanlegg og friluftsområder i kommunen. Den skal sikre at innbyggerne har gode muligheter for aktivitet, opplevelser og deltakelse.

HVORFOR SLÅS PLANENE SAMMEN?

For å konkretisere kommuneplanens overordnede mål og sørge for at satsingen på kultur, idrett og friluftsliv skjer på en koordinert og langsiktig måte.

HVA INNEHOLDER PLANEN?

- STATUS OG BEHOVSANALYSE: Hvordan ser tilbudet ut i dag, og hva mangler?
- MÅL OG STRATEGIER: Hva ønsker kommunen å oppnå?
- HANDLINGSPLAN: Konkrete prosjekter, som nye idrettsanlegg eller kulturarenaer må inn i konkretiserte handlingsplaner, slik som Handlingsplan for spillemidler, Handlingsplan for statlig sikra friluftsområder og Sti -og løypeplan

- SAMMENHENG MED ANDRE PLANER: For eksempel kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, kulturminneplan og folkehelseplan.

3 ORGANISERING AV PLANARBEIDET

Planarbeidet organiseres med en administrativ arbeidsgruppe og en politisk styringsgruppe. Den administrative arbeidsgruppa styrer planprosessen, gjennomfører utredninger og utarbeider forslag til plandokumenter. Den politiske styringsgruppa diskuterer alternativer, problemstillinger og vurderer innspill og merknader fra medvirkningsprosessen. Den politiske styringsgruppa legger frem planarbeidet til politisk behandling.

ADMINISTRATIV ARBEIDSGRUPPE:

Åse N. Brendryen	Avdelingsleder service og kultur
Synnøve Kjøsberg	Saksbehandler plan/geodata
Ellen A.N. Engh	Kulturkonsulent

Fagansvarlige i administrasjonen trekkes inn i arbeidet ved behov.
Det samarbeides med Interkommunalt friluftsråd ved behov.

POLITISK STYRINGSGRUPPE:

Utvalg 1: Helse, oppvekst og kultur 2023-2027.

AP	Inger Enberget
SP	Vemund Østby Brendryen
SP	Even Kvilvang
Rødt	Ronny Bekken Larsen
FL	Lene Camilla Mariasdatter Uhlen

REFERANSEGRUPPE:

Referansegruppen fungerer som et bindeledd mellom innbyggere i kommunen/interesserte og arbeidsgruppen. Referansegruppen skal bidra med innspill og behov innenfor sitt virkeområde. Aktuelle lag og foreninger i Folldal forespørres om å delta i referansegruppen.

HØRINGSPARTER:

Kommunale råd og grupper som trenger spesiell tilrettelegging
Regionale myndigheter
Interesseorganisasjoner
Grunneiere/tiltakshavere
Lokale lag og foreninger
Nabokommuner

4 MEDVIRKNING

Plan- og bygningsloven (pbl) definerer medvirkning som enkeltpersoners og gruppers rett til å delta i og påvirke offentlige utrednings- og beslutningsprosesser (§ 5-1). Medvirkning er en grunnleggende del av lokaldemokratiet og bidrar til bedre og mer forankrede planløsninger. Aktiv deltakelse fra befolkningen er viktig for å ivareta felles verdier, og legge gode linjer for hvordan vi skal arbeide fremover.

Kommunen har et særlig ansvar for å legge til rette for medvirkning i planprosessene. Dette inkluderer å sikre gode og tilpassede medvirkningsmuligheter for grupper som trenger særskilt tilrettelegging, blant annet barn og unge. For grupper som ikke kan delta direkte, skal det etableres andre egnede former for medvirkning.

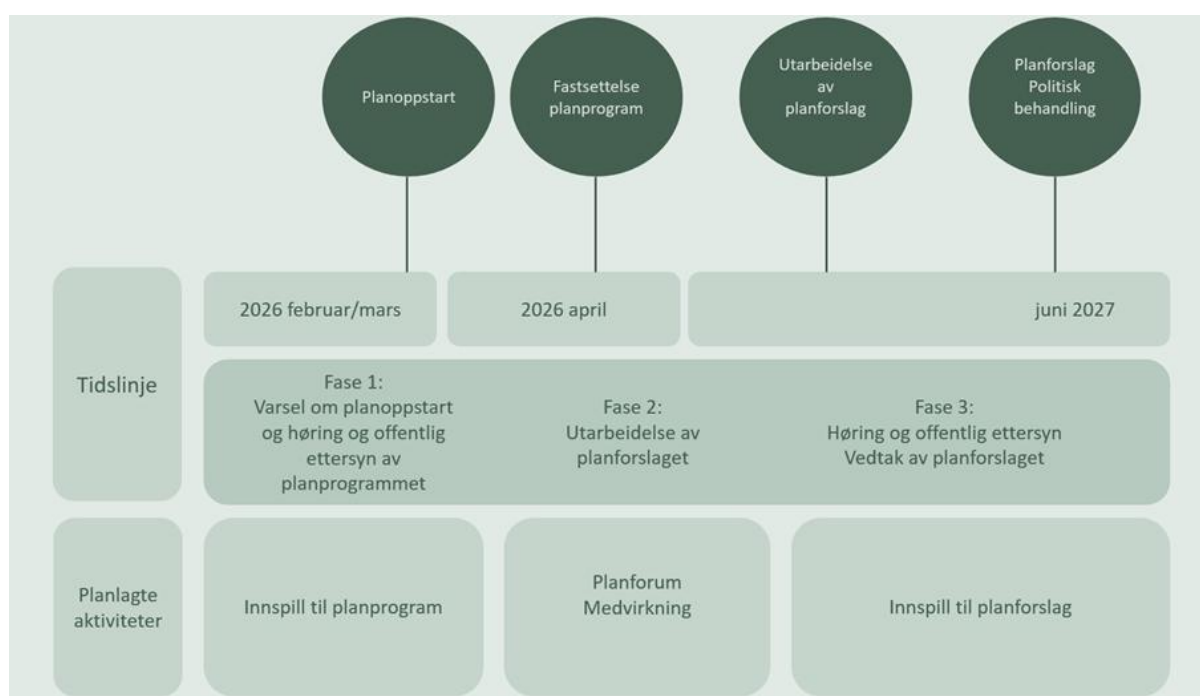
Det er også nødvendig med god medvirkning fra berørte myndigheter og politikere, slik at deres interesser ivaretas gjennom hele planprosessen. Tidlig informasjon, dialog og involvering bidrar til forankring, eierskap og effektive prosesser, og reduserer risikoen for unødvendige forsinkelser ved høring og politisk behandling.

DE VIKTIGSTE FASENE FOR MEDVIRKNING ER:

Fase 1 - Ved høring og offentlig ettersyn av planprogrammet: høringsperiode 6 uker

Fase 2 - Ved utarbeidelse av planforslaget: møter med referansegruppe og styringsgruppe

Fase 3 – Ved høring og offentlig ettersyn av planforslaget: høringsperiode 6 uker

5 PLANLAGT FREMDRIFT FOR PLANARBEIDET

Februar
Oppstart og
forankring

- Varsel om oppstart
- Planforum, innspill til planarbeidet
- Politisk behandling

Analyse og
kunnskaps-
grunnlag

- Fastsettelse av planprogram
- Statusanalyse. Arbeidsgruppen kartlegger dagens situasjon
- Utarbeidelse av planforslag
- Medvirkning

Høring og
vedtak

- Innspill til planforslag
- Høring og offentlig ettersyn
- Planforslag politisk behandling

6 HENSIKT, BAKGRUNN OG MÅL FOR ARBEIDET MED PLANEN

Målet er å lage et kort og tydelig styringsdokument som viser hvilke mål og satsingsområder Follidal kommune skal jobbe videre med innen kultur, idrett og friluftsliv.

Planen skal være lett å forstå og enkel å bruke både for innbyggere og for kommunens administrasjon. Den skal fungere som et praktisk arbeidsverktøy i det daglige, og samtidig gi et godt overblikk over hva kommunen ønsker å prioritere.

For å sikre at planen blir et nyttig verktøy, skal den være kortfattet, skrevet i klartekst og utformet på en måte som gjør den lett tilgjengelig for alle som bruker den.

7 RAMMENE RUNDT PLANARBEIDET

7.1 FN'S BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål utgjør et globalt rammeverk for samfunnsutviklingen. I Kommuneplanens samfunnsdel er bærekraftsmålene fulgt opp med mål og strategier. Disse er innarbeidet i kommuneplanens arealdel, og legger klare føringer for arbeidet med alt planarbeid i kommunen.

7.2 NASJONALE FORVENTNINGER TIL KOMMUNAL PLANLEGGING

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Dette går fram av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes arbeid med planstrategier og planer. Regjeringen har i nasjonale forventninger 2023-2027 lagt frem følgende hovedpunkter som skal presisere regjeringens forventninger:

- Samordning og samarbeid i planleggingen

- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3 NASJONALE FØRINGER

(Listen er ikke uttømmende. Dette er et utvalg av lover som blir viktig for arbeidet med denne planen)

PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Ved revisjon av kommunedelplaner skal gjeldende føringer og prosesskrav i plan- og bygningsloven følges, herunder kapittel 4 samt §§ 11-12 til 11-15. Loven forplikter kommunen til å legge til rette for en helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling.

KULTURLOVEN

Loven understreker det offentlige ansvaret for å sikre et mangfoldig kulturliv og likeverdig tilgang til kunst- og kulturtilbud for alle innbyggere. Videre skal loven bidra til en åpen og opplyst offentlig samtale, ved å tydeliggjøre myndighetenes ansvar for å fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet. Målet er at alle får mulighet til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk.

LOV OM FOLKEBIBLIOTEK

Alle kommuner i landet skal ha folkebibliotek som stiller bøker og andre medier til gratis rådighet for landets innbyggere. Bibliotekene skal bidra til kunnskap, utdanning og andre kulturelle aktiviteter, samt være en offentlig arena og møteplass. Det er kommunenes oppgave etter loven å drifte folkebibliotekene. Både fylkeskommunene og staten plikter å bidra til folkebibliotekene med ulike oppgaver både hva angår organisering, kompetanse, innhold, kvalitet og finansiering.

OPPLÆRINGSLOVEN

Loven regulerer både tilbudet og organiseringen av kulturskolen. Kommunene er pålagt å sørge for et kulturskoletilbud for barn og unge, organisert i tilknytning til skolen og det lokale kulturlivet. Kulturskolen skal gi elevene mulighet til å delta i varierte aktiviteter der de kan lære, oppleve, skape og formidle kunst- og kulturuttrykk i et trygt og godt læringsmiljø.

MOTORFERDSELLOVEN

Motorferdselloven regulerer bruk av motoriserte kjøretøy i naturen. Hovedregelen er at motorisert ferdsel i utmark er forbudt. Loven åpner likevel for enkelte unntak, blant annet

for nødvendig transport og for ferdsel som skjer etter tillatelse eller med hjemmel i lokale forskrifter.

LOV OM FRILUFTSLIVET (FRILUFTSLOVEN 1957)

Friluftslovens viktigste funksjon er å sikre retten til opphold og ferdsel i naturen uavhengig av hvem som eier arealet. Loven diskriminerer ingen, slik at både norske borgere og utenlandske turister har de samme rettighetene etter loven

NATURMANGFOLDLOVEN (2009)

Naturmangfoldloven er en norsk lov som regulerer bruk og beskyttelse av naturen. Den omfatter all natur, og gjelder for alle som tar beslutninger som har konsekvenser for naturmangfoldet. Loven fastslår mål og prinsipper for bærekraft i utnyttelse av naturen.

STORTINGSMELDING 18 (2015-16) FRILUFTSLIV - NATUR SOM KILDE TIL HELSE OG LIVSKVALITET

Regjeringen vil ta vare på friluftsliv som en levende og sentral del av norsk kulturarv og nasjonal identitet, og som en viktig kilde til høyere livskvalitet og bedre helse for alle.

ST.MLD.9 24-25 TOTALBEREDSKAPSMELDINGEN - FORBEREDT PÅ KRISER OG KRIG

Kommunene har ansvar for å ivareta trygghet i lokalsamfunnet og utgjør en sentral del av landets grunnberedskap. Krise og krig kan utfordre kommunenes evne til å opprettholde grunnleggende tjenester for befolkningen. Denne planen belyser også kulturens rolle i beredskapsarbeidet.

STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR KLIMA OG ENERGI (2024)

Formålet er å sikre at klima og energi vektlegges i planleggingen. Staten, fylkeskommunene og kommunene skal gjennom planlegging stimulere og bidra til ytterligere reduksjon av klimagassutslipp. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene.

RIKSPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR Å STYRKE BARN OG UNGES INTERESSER I PLANLEGGINGEN (1995)

VEILEDER OM BARN OG UNGE I PLAN OG BYGGESAK (2025)

Formålet er å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, gi kommunene bedre grunnlag for å ivareta barn og unges interesser, samt bedre grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser.

VEILEDER FOR UNIVERSELL UTFORMING I PLANLEGGING (2025)

Verdigrunnlaget for universell utforming er å legge til rette for at alle skal ha like muligheter for personlig utvikling, deltakelse i samfunnet og livsutfoldelse.

VEILEDER FRA KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET: MEDVIRKNING I PLANLEGGING

Alle som fremmer planer etter plan- og bygningsloven, har ansvar for at berørte og andre interesserte får anledning til å medvirke i utformingen av planer. Medvirkning er viktig for å få fram lokalkunnskap og synspunkter på valg av planløsninger og prioriteringer. Medvirkning i planprosesser er en viktig del av lokaldemokratiet.

7.4 REGIONALE FØRINGER

Regionale myndigheter har ansvar for den regionale utviklingen og arealforvaltningen på tvers av kommunegrensene. Regionale planer er retningsgivende for den kommunale planleggingen og er grunnlag for å vurdere innsigelse dersom kommunale planforslag er i strid med de regionale føringene. Oversikt over strategiske regionale planer og prosesser som legges til grunn for den kommunale planleggingen (listen er ikke uttømmende):

7.4.1 KULTUR

KULTURSTRATEGI FOR INNLANDET

Strategien har som formål å legge grunnlaget for en langsiktig og offensiv kulturpolitikk med forutsigbare rammer for fylkeskommunens kulturarbeid.

Visjon: Innlandet – best på kultur

REGIONAL PLAN FOR DET INKLUDERENDE INNLANDET

I denne regionale planen betyr inkludering å delta på like vilkår i sosiale fellesskap, ha like muligheter for å mestre og ha reell innflytelse på reglene i fellesskapet. Inkludering innebærer at du kan ta utdanning, delta i arbeidslivet og i sosialt og kulturelt hverdagsliv.

REGIONAL PLAN FOR VERN OG BRUK AV KULTURMINNER OG KULTURMILJØER I HEDMARK

Kulturminner er kilder til både opplevelse og kunnskap. Gjennom dem kan vi gjenvinne og sikre tapt kunnskap og forståelse, og finne svar på nye problemstillinger og utfordringer som vi i dagens samfunn står overfor. Fylkesdelplanens visjon er å gjøre Hedmarks fortid til en levende og meningsfylt del av framtida. Dette er viktig for Hedmarks identitet.

7.4.2 IDRETT

HANDLINGSPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFT

Fylkeskommunens handlingsplan for idrett, fysisk aktivitet og friluft er for perioden 2023–2028. Målet er at innbyggerne i Innlandet er fysisk aktive hver dag - hele livet.

Fylkeskommunens arbeid innen fagområdene idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er forankret i fylkeskommunens kulturstrategi.

7.4.3 FYSISK AKTIVITET/FRILUFTSLIV

STATLIG SIKRA FRILUFTSOMRÅDER

Et statlig sikret friluftslivsområde er et område som kommunen eller friluftsrådet har sikret gjennom kjøp eller bruksavtale for allmennhetens bruk, med støtte fra staten. Målet er å ivareta viktige friluftslivsområder og forvalte dem slik at de er tilgjengelige og attraktive, og flere får gode muligheter til friluftslivopplevelser og -aktivitet.

REGIONAL PLAN FOR DOVREFJELLOMRÅDET

Målet med den regionale planen for Dovrefjellområdet er å sikre en bærekraftig og langsiktig areal- og ressursforvaltning i planområdet.

REGIONAL PLAN FOR RONDANE OG SØLNKLETEN

Planene har som mål å få til en helhetlig og langsiktig forvaltning av arealene som er viktige for villrein. Samtidig skal villreinens behov sees i sammenheng med andre brukerinteresser og utvikling i fjellområdene.

TILTAKSPLANER FOR RONDANE OG KNUTSHØ VILLREINOMRÅDE

Tiltaksplaner for villreinområdene samler tiltak som skal bidra til en levedyktig villreinbestand. Planene bygger på kvalitetsnormen for villrein, som klassifiserer tilstanden i området, og på faglige anbefalinger fra regionale arbeidsgrupper. Tiltakene hensyntar innspill fra blant annet kommuner, grunneiere og fra åpne folkemøter. Planene skal sikre at aktivitetene balanseres mot målet om god tilstand for villreinen.

INTERKOMMUNAL STI OG LØYPEPLAN FOR ALVDAL VESTFJELL

Denne sti- og løypeplan er utarbeidet som en temaplan iht. plan- og bygningsloven § 11-2 og er laget på bestilling fra Sølnekletten villreinutvalg med midler fra Verdiskapningsprogrammet for villrein ved Miljødirektoratet. Formålet var å lage en felles sti- og løypeplan for kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Alvdal og Folldal som sikrer en enhetlig og samkjørt forvaltning av ferdsele i området.

BESØKSSTRATEGI FOR RONDANE DOVRE NASJONALPARK

Besøksstrategien skal:

Bidra til å ivareta verneverdiene og øke forståelsen for vernet

Bidra til gode opplevelser for de besøkende

Bidra til lokal verdiskaping

7.5 KOMMUNALE FØRINGER

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens øverste plannivå og den er dermed styrende for kommunens øvrige planlegging. Samfunnsdelen vektlegger viktige utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen i Folldal og inneholder hvilke strategiske valg kommunen har tatt. Planen gir overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

Relevante mål og strategier:

2.0 Folkehelse og lik rettighetsoppnåelse

2.1 Gi Folldals innbyggere mulighet til å være fysisk aktive.

- Vi tilbyr åpne aktivitets- og friluftsområder som er tilgjengelig for alle.
- Vi har fokus på framkommelighet for alle.
- Vi legger til rette for at flest mulig skal kunne gå eller sykle til skole og arbeid.
- Vi deltar i folkehelseprosjekter som legger til rette for fysisk aktivitet.
- Samarbeider med lag, foreninger og andre organisasjoner.
- Vi legger til rette for å redusere forskjeller, jobber mot like muligheter for alle og bidrar til å senke forbruk.

5.0 Nasjonalparkkommunen Folldal

5.1 Utvikle Folldals identitet som Nasjonalparkkommune.

- Styrker samarbeidet mellom forvaltningen og næringsdrivende og skape gode samtalearenaer.
- Har en tydelig profil og styrke merkevaren Folldal nasjonalparkkommune.
- Formidler informasjon og kunnskap om Nasjonalparkene.
- Balanserer bruk og vern gjennom godt samarbeid mellom ulike interessegrupper.

5.2 Bidra til bærekraftig bruk av naturen.

- Bidrar til høy grad av faglighet som grunnlag for vurderinger rundt biologisk og geologisk mangfold.
- Setter klimaarbeid i nasjonalparkkommunen på dagsorden.

- Skaper gode prosjekter som ivaretar økonomisk, sosial, miljømessig og kulturell verdiskaping.
- Styrker samarbeidet med kommuner og regioner med tilsvarende muligheter som Folldal kommune.

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommuneplanens arealdel gjelder hele kommunen og viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Planen angir hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas.

INTERKOMMUNAL KOMMUNEDELPLAN FOR KLIMA OG ENERGI

«Bærekraftige kommuner i en grønn region» 2023 Planen vektlegger at naturen er viktig for fastboende og tilreisende. Planlegging og gjennomføring av klimatiltak krever samspill mellom klimagassutslipp, klimatilpasning, naturmangfold og energiomstilling, slik at tiltak innenfor et område ikke skader eller svekker et annet.

KOMMUNEDELPLAN FOR KULTURMINNER I FOLLDAL 2019-2029

Planen gir kunnskap om fortiden og avklarer hvilke kulturminner som kommunen vil ta vare på i framtiden. Et vedlegg med utvalgte kulturminner i kommunen gir innblikk i bredden av det som er verneverdig og unikt for Folldal og bør tas vare på for fremtiden.

8 HVILKE TEMAER SKAL VI JOBBE MED I PLANARBEIDET?

Folldal kommune legger vekt på å utvikle en planstruktur som tydelig viser sammenhengen mellom mål, strategier, tiltak og det faglige grunnlaget de bygger på. En klar og lett forståelig plan er viktig for å sikre retning og forutsigbarhet i kommunens arbeid. Videre planlegging skal derfor baseres på oppdatert, dokumentert og pålitelig kunnskap.

8.1 KULTUR

I tråd med Kulturlova (2025) skal kommunene dokumentere det faglige kunnskapsgrunnlaget og utarbeide planverk som beskriver mål, prioriteringer og tiltak for kulturfeltet. Det forventes også at både regional og kommunal planlegging integrerer kultur som et virkemiddel for sosial inkludering, identitetsbygging og bærekraftig verdiskaping.

Folldal kommune har tidligere ikke hatt et samlet og skriftlig kunnskapsgrunnlag for kultursektoren. Det vil derfor være nødvendig å gjennomføre et systematisk arbeid med kartlegging og dokumentasjon for å sikre at videre kulturplanlegging bygger på oppdatert og helhetlig kunnskap.

Kulturens rolle i samfunnsutviklingen er mangesidig og omfatter både identitet, tilhørighet, helse, trivsel og lokal attraktivitet. En styrket forståelse av kultur som samfunnsbyggende kraft vil bidra til å synliggjøre kulturfeltets betydning for Folldals videre utvikling. Dette inkluderer kulturens verdi som arena for deltakelse, frivillighet og fellesskap, samt som faktor i næringsutvikling, stedsutvikling og bolyst.

Videre har Kulturbederskap fått økt oppmerksomhet nasjonalt som en del av kommunens samlede samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Kulturinstitusjoner, frivillige lag og kreative miljøer utgjør viktige ressurser både i krisesituasjoner og i det forebyggende arbeidet. Å integrere kultur i beredskapsplanleggingen innebærer å se kulturaktører som samarbeidspartnere ved kriser, sikre tilgang til møteplasser og informasjon, og legge til rette for at kulturaktiviteter kan bidra til sosial stabilitet og mestring i krevende situasjoner.

8.2 IDRETT

Idretten er også en sentral del av kommunens arbeid med folkehelse, inkludering og samfunnsutvikling. Idrett og fysisk aktivitet har omfattende dokumentert betydning for både fysisk og psykisk helse, og er en viktig arena for sosial tilhørighet, mestring og frivillig engasjement. For barn og unge bidrar idretten til lek, læring, samarbeid og utvikling av livsmestringsferdigheter. For voksne og eldre er idrettsanlegg og organiserte eller egenorganiserte aktiviteter viktige for å forebygge ensomhet, opprettholde funksjonsevne og skape et aktivt lokalmiljø. Et inkluderende idrettstilbud er derfor viktig for å fremme livskvalitet og like muligheter for alle innbyggere.

God tilrettelegging for både organisert og egenorganisert aktivitet som stier, nærmiljøanlegg og helårsløsninger gir kommunen et mer robust og bærekraftig aktivitetstilbud. I behovsvurderingen inngår derfor både tilstanden på eksisterende anlegg, kapasitetsbehov, universell utforming samt hvordan kommunen kan legge til rette for framtidige behov i lys av demografiske endringer.

Gjennom en helhetlig tilnærming til idrett og fysisk aktivitet skal Folldal kommune sikre at prosjektene i den rullerende handlingsplanen bygger på reelle behov, skaper best mulig samfunnsverdi og støtter opp under kommunens langsiktige mål for folkehelse, frivillighet og lokal utvikling.

8.3 FRILUFTSLIV OG KARTLEGGING AV FRILUFTSOMRÅDER

Nye tiltaksplaner for villrein, samt pågående arbeid med ny arealplan i Folldal kommune, kan få betydning for arbeidet med eksempelvis sti- og løypeplanen. For å sikre en helhetlig og kunnskapsbasert utvikling av framtidens friluftslivstilbud vil medvirkning og samarbeid med berørte aktører være sentralt.

Miljødirektoratet vil i 2026 starte en ny nasjonal satsning på kartlegging av friluftslivsområder. Satsningen omfatter både regional kartlegging i regi av fylkeskommunene og kommunal kartlegging og verdsetting i regi av kommunene.

Regional friluftslivskartlegging identifiserer og beskriver større friluftslivsområder og turruter av regional betydning, ofte på tvers av kommunegrenser. Kartleggingen fungerer som et kunnskapsgrunnlag for all arealplanlegging og supplerer den kommunale kartleggingen med et regionalt perspektiv. Målet er å sikre oppdatert og lett tilgjengelig informasjon om viktige friluftsområder, som kan brukes aktivt i kommunal og regional planlegging og konsekvensutredninger.

Kartlegging og verdsetting av friluftsområder har vært gjennomført tidligere i Follo kommune (2017), men planlegges oppdatert i perioden 2026–2027. Det vil bli søkt om ekstern finansiering, gjennom det interkommunale friluftsrådet, for å gjennomføre dette arbeidet. En åpen, inkluderende og transparent prosess vil være avgjørende for å sikre legitimitet og gode beslutningsgrunnlag i det videre planarbeidet.

Sti og løypeplan og Handlingsplan for statlig sikra friluftsområder vil inngå som vedlegg til planen.

Frivillighet er en bærebjelke i kultur, idrett og fysisk aktivitet, og et godt samarbeid mellom kommune og frivillige aktører er avgjørende for å lykkes. Det er et mål at denne planen skal bidra positivt i dette samarbeidet.

AVGRENSNINGER

Kommunedelplanen inneholder ikke retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging eller planer for utbygging. Det er ikke krav om utarbeidelse av konsekvensutredning eller risiko- og sårbarhetsanalyse jf. plan- og bygningslovens §§ 4-2 til 4-3.